

ІМУНОМОДУЛЮЮЧИЙ ПРЕПАРАТ КАФІ

І. ЛІГОМІНА*, *пошукач*

Державна агроекологічна академія України

Після катастрофи на Чорнобильській АЕС в екосистемах Полісся України, зокрема в північних районах Житомирської області накопичилися радіонукліди, переважно радіоцезій і радіостронцій. Унаслідок цього створився довготривалий радіаційний фон головним чином малої потужності, але за своїм рівнем неоднаковий у межах окремих регіонів і господарств. Під впливом цього радіаційного чинника опинились живі істоти, які заселяють дану територію. Як зовнішнє, так і внутрішнє радіаційне опромінення спричинюють в їхньому організмі зміни у перебігу метаболічних процесів, які насамперед негативно відбиваються на функціональній активності імунокомпетентних органів і систем. Останнє супроводжується зниженням загальної неспецифічної резистентності організму, послабленням імунологічної реактивності і зниженням стійкості проти захворювань заразної і незаразної патології, народженням маложиттєздатного приплоду.

Власне цим і пояснюється необхідність застосування біологічно активних препаратів стимулюючої й радіопротекторної дії з метою корекції фізіологічного стану тварин, особливо молодняку, в згаданих умовах.

В останні десятиріччя широкого застосування набули імуномодулюючі препарати, серед яких особливе місце посідають за собою, виділені із тимусу. Одним із них є імуномодулюючий препарат КАФІ розроблений співробітниками Білоцерківського аграрного університету. Він належить до природних імуномодуляторів. До його складу входять комплекси низькомолекулярних гуморальних факторів тимусу, а також низькомолекулярні біологічно активні речовини, макро- і мікроелементи. Дія препарату на організм багатфакторна: сприяє нормалізації гомеостазу та підвищенню продуктивності сільськогосподарських тварин при вирощуванні їх в екологічно несприятливих умовах.

Ми вивчали вплив препарату КАФІ на ріст і природну резистентність молодняку великої рогатої худоби, що постійно перебував в умовах малоінтенсивного радіаційного випромінювання. Для цього в КСП "Україна" Овруського району Житомирської області провели науково-виробничі досліді. Гамма-фон на території господарства в середньому становив 22 мкР/год, а надходження радіонуклідів з кормами раціону за добу — 1072 Бк. Щільність радіоактивного забруднення території в господарстві варіювала в межах 5—10 Кі/км². За породою, віком, статтю, живою масою і фізіологічним станом відібрали дві групи телят-аналогів у віці 2 — 4 місяців по вісім голів у кожній.

Телята контрольної і дослідної груп перебували в однакових умовах годівлі, догляду і утримання, зокрема в приміщенні групами в станках з наданням щоденного моціону. Аналогам дослідної групи згідно з рекомендаціями (БЦСП, 1993) підшкірно вводили препарат КАФІ в дозі 0,015 мл/кг живої маси, а потім повторно через два місяці. Дослід

Показники	Групи тварин, М±м	
	Контрольна	Дослідна
Середня жива маса, кг: на початку досліді	66,1±0,21	65,5±0,20
в кінці досліді	100,5±3,8	118,6±5,3
Абсолютний приріст однієї голови, кг	34,4±7,2	53,1±7,8
Відносний приріст, %	58,7±15,3	87,9±17,5
Середньодобовий приріст, кг	0,381±0,12	0,590±0,19

тривав 90 днів. На його початку, а потім щомісяця телят зважували для визначення абсолютного і відносного приросту живої маси. Проби крові до годівлі з яремної вени для дослідження відібрали на початку досліді, а потім у кінці кожного місяця. Визначали кількість еритроцитів, лейкоцитів, уміст гемоглобіну, імуноглобулінів, кольоровий показник крові, бактерицидну активність сироватки, фагоцитарну активність й інтенсивність нейтрофілів.

Показники енергії росту наведено в таблиці.

У телят дослідної групи реєстрували інтенсивніший ріст порівняно з контрольними ровесниками. Їхня середня жива маса на кінець досліді була вищою на 18,1 кг, або 18%. Середній абсолютний приріст живої маси при цьому збільшився на 54,4% і становив: у телят контрольної групи 34,4 кг, дослідної — 53,1 кг. Середньодобовий приріст маси досягав у тварин контрольної групи 0,381 кг, а дослідної — 0,590 кг. Стимулююча дія цього препарату підвищувала також і відносну енергію росту тварин на 29,2%.

Введення препарату не погіршило стан показників крові, а по деяких з них проявилась його стимулююча дія.

Наприклад, за кількістю еритроцитів, умістом гемоглобіну, імуних білків, кольоровим показником істотних відмінностей між групами тварин не відмічено. Спостерігали лише деяке підвищення бактерицидної активності сироватки крові та фагоцитарної активності нейтрофілів у аналогів дослідної групи. Зміни у показниках крові як контрольної так і дослідної груп тварин не виходили за межі фізіологічної норми.

Отже, введення препарату КАФІ молодняку великої рогатої худоби в умовах малоінтенсивної дії іонізуючого випромінювання стимулює енергію росту та деякі показники природного захисту організму, а тому його можна використовувати для стабілізації фізіологічного статусу організму тварин.

*Начковий керівник — доктор ветеринарних наук, професор М.П.Високок